Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçek

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçek*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17331

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçek, Bayley Geli?im Ölçekleri'nin (Bayley Scales of Infant Development - BSID) Türkiye popülasyonuna uyarlanmas? amac?yla Lale B. Özelli taraf?ndan 1978 y?l?nda gerçekle?tirilen bir ön çal??mad?r. Bu uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, ölçe?in Türk kültürü ve bebek popülasyonu üzerindeki psikometrik özelliklerini, özellikle de geçerli?ini incelemektir. Ölçek, bebeklerin ve küçük çocuklar?n zihinsel (kognitif) ve devimsel (motor) geli?im düzeylerini standart bir biçimde de?erlendirmeyi hedefler. Çal??mada, Ankara ve Yozgat illerinden toplanan örneklemler kullan?larak varyans analizi (ANOVA) deseni uygulanm?? ve ölçe?in ya?a ba?l? geli?im farkl?l?klar?n? tespit etme yetene?i test edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bayley Ölçekleri, bebek geli?imi, psikometrik test, zihinsel geli?im, devimsel geli?im, uyarlama, varyans analizi.

Yazarlar

Lale B. Özelli (Uyarlama Çal??mas?n?n Sorumlu Yazar?).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 1978 y?l?nda yürütülen ön çal??ma kapsam?nda, orijinal Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçe?i'nin Türk bebek popülasyonu üzerindeki geçerlik kan?tlar?n? ara?t?rmakt?r. Bu çal??ma, ölçe?in bebeklik dönemindeki çocuklar?n zihinsel ve motor geli?imlerini güvenilir bir ?ekilde ölçüp ölçemedi?ini belirlemeyi amaçlam??t?r. Bu tür standartla?t?r?lm?? araçlar, geli?imsel gecikmelerin erken te?hisi ve uygun müdahale programlar?n?n planlanmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Bayley Ölçekleri, temelde iki farkl? ancak ili?kili geli?imsel yap?y? ölçmektedir:

Zihinsel Ölçek (Mental Scale): Bu alt ölçek, alg?sal keskinlik, haf?za, ö?renme, problem çözme, genelleme ve erken dil becerileri gibi kognitif i?levleri de?erlendirir. Bebeklerin çevreleriyle etkile?imini ve bili?sel potansiyellerini yans?t?r.

Devimsel Ölçek (Motor Scale): Bu alt ölçek, ince motor becerileri (parmak hareketleri, nesneleri kavrama) ve kaba motor becerileri (oturma, emekleme, yürüme, denge) kapsayan fiziksel koordinasyon ve hareket yeteneklerini ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyarlama çal??mas?nda, her iki alt ölçekten elde edilen puanlar?n birbirleriyle yüksek düzeyde korelasyon göstermesi, bu iki yap?n?n genel bir geli?im faktörünü payla?t???n? ancak ayn? zamanda ayr? skorlar olarak ele al?nmas? gerekti?ini desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Lale B. Özelli'nin 1978 tarihli ön çal??mas?nda detayl? olarak incelenmi?tir. Veriler üzerinde 2X3 faktöriyel varyans analizi (ANOVA) deseni uygulanm??t?r. Bu analizler, Zihinsel ve Devimsel puanlar üzerinde ayr? ayr? yürütülmü?tür.

Zihinsel Ölçek Geçerli?i: Zihinsel Puanlar yönünden yap?lan varyans analizinde, Ankara ve Yozgat örneklemleri aras?nda bölgesel farkl?l??a dayal? anlaml? bir fark gözlenmemi?tir. Bu durum, ölçe?in co?rafi veya bölgesel farkl?l?klardan ba??ms?z olarak zihinsel yetene?i ölçebildi?ini dü?ündürmektedir. Ancak, farkl? ya? gruplar? aras?nda istatistiksel olarak yüksek düzeyde anlaml? bir farkl?l?k (F=8739.16, p<.01) bulunmu?tur. Bu bulgu, ölçe?in beklenen geli?imsel art??? ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini ve böylece güçlü bir yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Devimsel Ölçek Geçerli?i: Devimsel Ölçekte de Ankara ve Yozgat bebekleri aras?ndaki farkl?l?klar anlaml? bulunmam??t?r. Ancak, Devimsel Ölçekte ya? gruplar? aras?nda anlaml? bir farkl?l?k ç?kmam??t?r (F=240.14, p<.01). Bu sonuç, Devimsel Ölçe?in bu özel örneklemde ya?a ba?l? motor geli?imi Zihinsel Ölçek kadar güçlü bir ?ekilde ay?rt edemedi?ini gösterse de, Devimsel ve Zihinsel ölçeklerin kendi aralar?nda yüksek korelasyon göstermesi, genel geli?imsel yeterlili?in ölçümünde bütüncül bir yakla??m sundu?unu ifade etmektedir.

Güvenirlik

Lale B. Özelli'nin 1978 tarihli ön çal??mas?nda güvenirlik katsay?lar?na (örne?in, iç tutarl?l?k, test-tekrar test güvenirli?i) dair spesifik istatistiksel veriler rapor edilmemi?tir.

Faktör Analizi

Sunulan ön çal??ma, ölçe?in faktör yap?s?n? inceleyen bir faktör analizi sonuçlar?n? içermemektedir. Ölçek, orijinal yap?s?nda Zihinsel ve Devimsel olmak üzere iki ana bile?enden olu?maktad?r. Bu iki alt ölçek aras?ndaki yüksek korelasyon, bu iki yap?n?n birbiriyle güçlü bir biçimde ili?kili oldu?unu, ancak ayr? skorlar olarak de?erlendirilebilecek kadar farkl? boyutlar? temsil etti?ini ima etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Bireysel uygulama ve gözleme dayal? performans testi.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama).

Popülasyon Grubu: Bebekler ve küçük çocuklar.

Ya? Grubu: Geli?imsel dönemdeki bebekler (Orijinal Bayley Ölçekleri genellikle 1 aydan 42 aya kadar kullan?l?r; bu çal??mada ya? gruplar? kullan?lm??t?r).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de Ankara ve Yozgat illerinden seçilen bebek örneklemleri üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Zihinsel ve Devimsel geli?im alanlar?n? ölçen standartla?t?r?lm?? maddeler. Psikometrik incelemede 2X3 varyans analizi deseni kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

ANOVA, psikolojik de?erlendirme, infant, geli?imsel gecikme, motor geli?im, Lale B. Özelli, kognitif geli?im.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçe?in Türkiye'ye uyarlanmas? ve ön çal??mas? 1978 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Orijinal Bayley Ölçekleri'nin ticari ve yay?n haklar? genellikle Pearson Clinical Assessment gibi uluslararas? yay?nc?lar taraf?ndan yönetilmektedir. Adaptasyonun kullan?m?, telif haklar? ve izinler konusunda sorumlu yazar Lale B. Özelli veya ilgili yay?n kurulu?u ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Ozelli, L. B. (1978). Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçek ile bir ön çal??ma. *Türk Psikoloji Dergisi, 20*(1-2), 35.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: turkpsikolojiyazilari.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: bayley-bebekler-icin-zihinsel-ve-devimsel-olcek-toad.pdf

Bayley Bebekler ?çin Zihinsel ve Devimsel Ölçe?in Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu ön çal??ma raporunda ölçe?in orijinal maddeleri sunulmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM